

Anvisningar för trädfällning i Hangö stad

I de här anvisningarna finns riktlinjer för när fällande av träd, trädbestånd och beskärning av träd inte behöver tillstånd för miljöåtgärder. Fastighetsägaren eller innehavaren kan göra en egen bedömning om åtgärden är av ringa verkan. En egen bedömning om att ett träd utgör en omedelbar fara för människors liv och hälsa kan också göras. Anvisningarna innehåller förutom riktlinjer för dessa bedömningar även information om hur den egna bedömningen ska dokumenteras och vad som ska beaktas.

ALLMÄNT OM BEHOV AV TILLSTÅND FÖR MILJÖÅTGÄRDER:

Enligt markanvändnings och bygglagens § 128 får sådant jordbyggnadsarbete och sådan trädfällning eller någon annan härmed jämförbar åtgärd som förändrar landskapet inte vidtas utan tillstånd (åtgärdsbegränsning).

Tillstånd behövs på följande områden:

- På detaljplanerade områden
- På områden med stranddetaljplan där planen kommit kraft före 1.5.2017. Om stranddetaljplanen vunnit laga kraft senare behövs tillstånd endast om så bestäms i planen
- På generalplanerade områden om så bestäms i generalplanen
- På område där byggförbud och åtgärdsbegränsning är i kraft för utarbetande av detaljplan, generalplan eller ändring av generalplan
- För fällning av träd som skyddats i detaljplanen eller med stöd av naturvårdslagen eller fornminneslagen.

Tillstånd behövs ändå inte om:

- Trädet utgör en omedelbar fara för människors liv och hälsa
- Trädfällningen har ringa verkan på stads- och landskapsbilden
- Trädfällningen har godkänts i samband med något annat tillstånd, som bygglov eller åtgärdstillstånd
- Trädfällningen är godkänd genom annan planering som godkänts av staden t.ex. kommuntekniska planer som förverkligar detaljplaner
- Trädfällningen baserar sig på en godkänd vägplan enligt landsvägslagen eller en godkänd järnvägsplan enligt banlagen.
- Området har anvisats som jord- och skogsbruksdominerat område i generalplanen.

För fällning av träd som skyddats genom särskilda bestämmelser t.ex. träd som skyddats i detalj- eller generalplan, träd som växer på områden med bestämmelser om krav på visst antal träd, områden där miljön ska bevaras eller på basen av naturvårdslagen kräver alltid ett tillstånd för miljöåtgärder. Det kan också krävas trots att träden utgör omedelbar fara.

De träd som ska fällas får inte spela någon betydande roll ur landskapsynpunkt. De får exempelvis inte vara ståtliga gamla ensamstående träd, bilda alléer eller liknande; fällningen får inte ha en utarmande effekt på miljön.

Du får inte fälla eller beskära träd utanför din egen eller arrendetomt utan att avtala med ägaren eller innehavaren av fastigheten på vilken träden växer. Det gäller även om de utgör omedelbar fara, åtgärden är av ringa verkan eller då de utgör en olägenhet. Om du är osäker på gränserna till tomten kan du be staden om en råvisning. Visning av gräns är i de flesta fall en avgiftsfri tjänst.

Det kan också vara bra att diskutera trädfällningen med grannarna, trots att åtgärden är av ringa verkan, speciellt om det gäller fällning av träd som växer på en tomts eller byggplats gränslinje. I husbolag är det god praxis om man kan låta höra alla aktieägare inför planerad trädfällning. Det är önskvärt att man fäster särskild vikt vid åsikter som framförs av de aktieägare som påverkas mest av trädfällningen.

Planlagda områden och plandokument:

Detaljplaner, stranddetaljplaner, generalplaner och områden med byggförbud finns i stadens öppna karttjänst <https://map.hanko.fi/>. Du kan använda indexkartorna för att ta en närmare titt på de bestämmelser som gäller i planerna. Detaljplanerna (inte stranddetaljplanerna) finns också i stadens detaljplanesammanställning.

TRÄD SOM UTGÖR EN AKUT FARA FÖR MÄNNISKORS LIV OCH HÄLSA

Ett träd som utgör akut fara för människors liv och hälsa kan fällas utan att söka ett tillstånd för miljöåtgärder. Den som upptäcker ett träd som utgör omedelbar fara ska kontakta markägaren eller innehavaren. Om hen inte kan nås och vid brådskande och hotfulla situationer kan räddningsverket kontaktas. Observera att faran ska vara omedelbar och kan inte t.ex. gälla för rötter som skadar konstruktioner.

Då ett farligt träd fälls utan ett tillstånd för miljöåtgärder ska trädets farlighet kunna påvisas i efterskott.

Så här kan du dokumentera att träd fällts för att de utgjort en omedelbar fara för människors liv och hälsa:

Om du har anlitat en specialist på träd, be om en skriftlig bedömning. Ur bedömningen ska framgå varför trädet har bedömts utgöra omedelbar fara. Det kan t.ex. gälla röta och tydliga skador på trädet som lossnad bark.

Fotografera trädet så att skadorna om möjligt framgår i närbild. Fotografera trädet i helhet och fotografera också trädet i sin miljö så det tydligt går att se vilket träd det är fråga om. Det kan också vara bra att fotografera stubben och trävirket efter att trädet fällts om det är så att röta och strukturfel då tydligare kan ses.

Staden rekommenderar anlåtande av privata experter på trädets hälsa (t.ex. arborister) för grundligare konditionsundersökningar.

Staden kan utföra en visuell bedömning av trädets kondition för att avgöra om träden kan ses som akut farliga för människors liv och hälsa. För bedömningen faktureras en avgift för fältbesöket enligt i kraft varande taxa (2021: 45 €).

ÅTGÄRDER AV RINGA VERKAN

Tillstånd behövs inte för åtgärder som har ringa verkan på stads- eller landskapsbilden. En åtgärd betraktas vanligen som ringa om det gäller uppsnygning av unga trädplantor där man röjer träd som är mindre än omkringliggande träd. Fällandet av ett lågt eller litet träd på egen gård där trädet inte kan urskiljas från omkringliggande miljö är också en åtgärd av ringa verkan. Ett riktgivande mått på litet träd är ett träd vars diameter på brösthöjd är under 15 cm ($d_{1,3} < 15$ cm).

Stadsgeodeten har tilldelats beslutsrätt i frågor gällande trädfällning och avgör därför om en åtgärd betraktas ha ringa verkan på stads- och landskapsbilden ur tillståndsmyndighetens synvinkel. Bedömningen kan också göras av fastighetsägaren eller innehavaren. Det finns då en risk att bedömningen inte är i linje med tillståndsmyndighetens uppfattning om vad som är en åtgärd av ringa verkan. Det är därför viktigt att träd som fälls som åtgärder av ringa verkan dokumenteras före fällningen. Ur fotografier ska framkomma förutom trädet även den omkringliggande miljön i vilken det växer. Trädet fotograferas från olika vinklar och avstånd.

Trädbestånd med bred åldersfördelning tryggar kontinuiteten av stadsträdbeståndet. Det är skäl att minnas att det tar lång tid för ett träd att växa. Det är viktigt att lämna mindre träd på gården på platser där de har utrymme och möjlighet att i framtiden bli betydelsefulla för trivselen på tomten och för stadsbilden.

Så här kan du dokumentera träd som du fäller som åtgärd av ringa verkan:

Fotografera trädet i sin miljö så det tydligt går att se vilket träd det är fråga om. Eftersom det är påverkan på stads- och landskapsbilden som bedöms ska trädet fotograferas i sitt sammanhang.

Ett tomträd ska också fotograferas i närbild och helbild samt på avstånd så att man förutom trädet även ser de närliggande tomterna och träderna där.

Det kan behövas flera bilder från olika vinklar och avstånd; närbilder och flera bilder tagna från omkringliggande gator.

Påverkan av trädfällningen beaktas alltid i förhållande till omkringliggande miljö d.v.s. inverkan på stads- eller landskapsbilden. Det betyder att storleken på trädet inte alltid är det avgörande, avgörande är den miljö i vilket trädet växer! Härfter följer en riktgivande illustrerad lista på åtgärder som kan betraktas som ringa.

Tomträd i bestånd eller grupp

RINGA: GALLRING BLAND TRÄD SOM VÄXER TÄTT DÄR DE MINDRE TRÄDEN AVLÄGSNAS

EJ RINGA: GALLRING DÄR STRÖRRE TRÄD FÄLLS OCH BESTÅNDET BLIR BETYDLIGT GLESARE

RINGA: GALLRING I BESTÅND DÄR FÅ TRÄD AV SAMMA STORLEK SOM OMGIVANDE TRÄD I STORA BESTÅND AVLÄGSNAS

EI RINGA: TRÄDFÄLLNING PÅ TOMTER SOM GRÄNSAR TILL SKOG DÄR SKOGSKANTEN FÖRFLYTTAS

RINGA, RÖJNING AV SLY OCH SMÅ TRÄD

EI RINGA: GALLRING PÅ STRANDTOMT DÄR BYGGNADEN FRAMTRÄDER BETYDLIGT MER FRÅN STRANDSIDAN EFTER INGREPPE

RINGA: ENSTAKA TRÄD AVLÄGSNAS FRÅN BESTÅND/GRUPP.

EJ RINGA, FÄLLANDE AV ALLA ELLER STÖRRE DELEN AV TRÄD I GRUPP

Döda eller döende träd

RINGA: DÖTT ELLER DÖENDE TRÄD, SOM REDAN FÖRLORAT SITT VÄRDE I STADSBILDEN

EJ RINGA: STORA LANDSKAPSTRÄD, DÅ DE INTE UTGÖR OMEDELBAR FARA, ÄVEN OM KONDITONEN FÖRSÄMRATS

Solitära tomträd

RINGA: LITET TRÄD INNE PÅ TOMTEN

EJ RINGA: STORA LANDSKAPSTRÄ OCH TRÄD SOM ÄR LIKA STORA ELLER STÖRRE ÄN TRÄDBESTÅND I NÄRMILJÖN

RINGA: LITET TRÄD VID GATAN DÄR STÖRRE OCH BETYDELSEFULLARE TRÄD VÄXER I NÄRHETEN

EJ RINGA: I STADSBILDEN SYNLI GOCH BETYDELSEFULLA TRÄD, ÄVEN OM DE ÄR MINDRE ÄN OMGIVANDE TRÄD

E

Avlägsnande av grenar och beskärning av träd

Då man beskär träd får man inte skada dem så att de förlorar sitt värde i stadsbilden. Många träd är ömtåliga och kan ta skada då grova grenar kapas. Beskärning på fel sätt eller vid fel tidpunkt kan leda till att trädets motståndskraft mot sjukdomsangrepp försvagas och det kan i värsta fall leda till att trädet dör.

Det är en god idé att anlita professionella för planering och utförande av beskärning av träd. Tillstånd för miljöåtgärder krävs då beskärningen väsentligen påverkar landskaps- eller stadsbilden.

RINGA: UPPREPAD FORMKLIPPNING MED SAMMA OMFATTNING SOM TIDIGARE GJORTS

EJ RINGA: OMFATTANDE FORMKLIPPNING SOM LEDER TILL ATT TRÄDET ELLER DEL AV TRÄDET DÖR

RINGA: UPPREPAD BESKÄRNING MED SAMMA OMFATTNING SOM TIDIGARE GJORTS

EJ RINGA: KRONREDUCERING AV ÄDLA LÖVTRÄD SOM INTE TIDIGARE BESKURITS

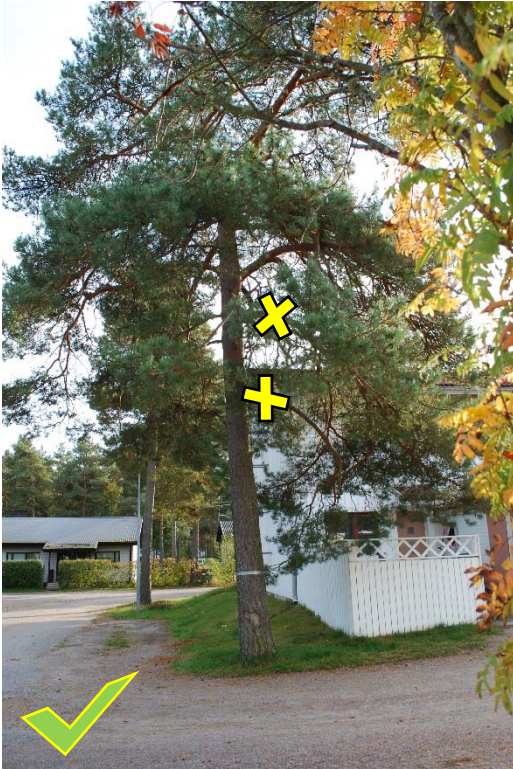
RINGA: AVLÄGSNANDE AV DÖDA GRENAR

EJ RINGA: TOPPKAPNING OCH STYMPNING AV TRÄD DÄR STÖRSTA ANDELEN AV NATURLIG KRONSTORLEK AVLÄGSNAS

**RINGA: AVLÄGSNANDE AV FÅ ELLER TUNNA
GRENAR DÄR TRÄDETS FORM INTE VÄSENTLIGT
ÄNDRAR**

**EI RINGA: UPPSTAMNING DÄR KAPNING AV
MÅNGA AV TRÄDETS NEDRE GRENAR GÖRS OCH
KRONAN HÖJS MÄRKBART**

Trädfällning i tätortsnära skogar

Ibland finns skogar som sköts som ekonomiskogar på detaljplanerat område och nära bebyggelse. För de här skogarnas del gäller också att det är påverkan i stads- och landskapsbilden som avgör om en åtgärd har ringa verkan eller inte. **Det betyder att storleken på träden och omfattningen på åtgärden inte alltid är det avgörande, utan miljön i vilken trädbestånden finns!** Det är också av betydelse vilken planebeteckning området har då trädfällningen inte får försvåra användningen till det ändamål området reserverats för i planen. De tätortsnära skogarna är ofta detaljplanerade som områden för närrökreation.

Följande riktlinjer ges för bedömning av åtgärdens verkan på landskapsbilden:

Slyröjning och röjning som görs på unga trädbestånd är i allmänhet en åtgärd av ringa verkan. Träden som röjs är små och målsättningen är att minska tätheten och låta önskade trädindivider och trädslag växa upp i gynnsammare förhållanden.

Gallring kan påverka landskapsbilden olika beroende på vad målsättningen med åtgärden är och beståndets ålders- och trädslagsfördelning. Gallringsformer där de större träden avlägsnas, som höggallring, har större påverkan på den storskaliga landskapsbilden och eventuellt också på silhuetter i landskapet. Låggallring där undertryckta och skadade träd avlägsnas är oftare en åtgärd av ringa verkan. Om gallring är en åtgärd av ringa verkan beror på var åtgärden utförs och hur stor andel av träden som avlägsnas. Som riktlinje kan man se hur landskapet förändras lokalt såväl som storskaligt. Bedömningen görs då t.ex. utgående från någon som promenerar på en stig i skogen och för någon som kör förbi på gatan intill.

Plockhuggning av stora träd där de yngre lämnas kan ha landskapsmässig påverkan som är stor och förändra landskapsbilden i samma mån som en senare gallring, eller ännu större ingrepp. Det är sannolikt att tillstånd för miljöåtgärder behövs, även då skogslagens kriterier uppfylls.

Luckhuggning är som småskaliga kalhyggen med maximal yta på 0,3 ha enligt skogslagen (d.v.s. luckor i beståndet som är ungefär 55 m x 55 m). När luckornas storlek närmar sig skogslagens övre gräns är det sannolikt att landskapet förändras och att tillstånd då behövs.

Avverkning i fröträdsställning där 50-150 träd lämnas per ha (d.v.s. 1 träd på 67–200 m²), överståndaravverkning och kalavverkning kräver sannolikt ett tillstånd för miljöåtgärder

Alla fåglar är fredade under häckningstiden

Fåglarnas häckningstid är som känsligast under perioden april-juli. Då bör fåglarnas häckningsfrid säkerställas och störningar på förökningsställena undvikas. Det är förbjudet att skada eller flytta bon och ägg och att jaga iväg häckande fåglar och deras ungar. Ifall det är känt att fåglar har en boplats på er gård eller i dess omedelbara närhet rekommenderas det att trädfällningar utförs antingen före häckningstiden börjar eller efter att den avslutats.

Hjälp vid bedömning om en åtgärd har ringa verkan

Vid behov utför staden en bedömning om fällandet av trädet är av ringa verkan. För bedömningen faktureras en avgift för fältbesöket enligt i kraft varande taxa (2021: 45 €).

KONTAKTUPPGIFTER:

Om bedömningar om åtgärder av ringa verkan och träd som utgör omedelbar fara:

GIS-ingenjör Daniela Hellgren: 040 135 9284 / daniela.hellgren@hanko.fi

Om anvisningar för ansökan om tillstånd för miljöåtgärder och hörande av grannar:

planeringsassistent Jaana Sarnikorpi: 040 135 9283 / jaana.sarnikorpi@hanko.fi

Allmänt om generella principer för tillstånd för miljöåtgärder i staden:

stadsgeodet Kukka-Maaria Luukkonen: 040 135 9281 / kukka-maaria.luukkonen@hanko.fi